

διὰ τοῦ χρυσοῦ, ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικός. (Παροιμίαι γερμανικαί.)

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Ἀναλυτικαί τινες μέθοδοι ἐφαρμοζόμεναι ἐν ταῖς τέχναις καὶ τῷ καθ' ἡμέραν βίῳ.

Βούτυρον τεχνητόν.—Ἀπὸ τινος πλημυρεῖ τὰς ἀγορὰς τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς τὸ πρὸ διατίτας εἰς τὸ ἐμπόριον τῶν ἐδωδύμων εἰσαχθὲν τεχνητὸν βούτυρον. Ἐν Ἀμιλτον (Καναδᾷ) τῆς Ἀμερικῆς ἐξ ἐνός καὶ μόνου ἐργοστασίου ἐξάγονται καθ' ἑκάστην 500 χιλιάδ. τοιούτου βουτύρου καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ, Γερμανίᾳ καὶ Γαλλίᾳ ἤρχισε νὰ ἐκτοπιζῇ τὸ γνήσιον.

Παρασκευάζεται δὲ ἐκ τῶν εὐτηκτοτέρων συστατικῶν τοῦ βοείου καὶ τραγείου στέατος, ὅσα δὲν δύνανται νὰ χρησιμοποιοῦνται εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν στεατικῶν λαμπάδων καὶ ὡς συγκεείμενον ἐκ τῶν αὐτῶν περιπτου στοιχείων, οἷά εἰσι καὶ τὰ τοῦ γνησίου βουτύρου, δὲν ἔχει τι ἐπιβλαβὲς ἢ χρῆσις αὐτοῦ, οὔτε ὑπὸ ὑγιεινῇ, οὔτε ὑπὸ οἰκονομικῇ ἔποψιν. Τὸ τεχνητὸν ὡς καὶ τὸ γνήσιον βούτυρον συνίστανται ἐκ στεατικῆς, φοινικικῆς καὶ ἐλαϊκῆς γλυκερίνης· τὸ δὲ ὕδωρ, ἢ τυρίνη καὶ τὸ γαλακτοσάκχαρον, ἅτινα ἐμπεριέχονται ἐν τῷ γνησίῳ, δὲν ἐλλείπουσι καὶ ἐκ τοῦ τεχνητοῦ, διότι συναναμιγνύονται τὰ ὑπολείμματα τῶν μνησθέντων ἀνωτέρω στεατῶν ἐπιτήδες μετὰ προσφάτου γάλακτος. Λαμβάνων δέ τις ὑπ' ὅψιν ὅτι τὸ τεχνητὸν βούτυρον εἶναι ἀσυγκρίτως τοῦ γνησίου εὐωνότερον καὶ ὅτι τὴν σήμερον τὰ λίπη κατέχουσι μεγίστην σημασίαν ὡς πρὸς τὴν διατροφήν τοῦ ἀνθρώπου, ὁμολογεῖ ὅτι δὲν ὑπάρχει λόγος πρὸς περιστολὴν τῆς παραγωγῆς αὐτοῦ. Μόνον δὲ ἡ δι' αὐτοῦ νόθευσις τοῦ γνησίου βουτύρου, ἥτις ζημιᾷ τοῦς καταναλωτὰς αὐτοῦ, παρέχει ἀφορμὴν πρὸς εὐλόγους ἐνστάσεις.

Τὸ τεχνητὸν βούτυρον παράγεται ἐκ τοῦ λευκοτέρου στέατος καὶ δὴ προτιμότερον ἐκ τοῦ περὶ τοὺς νεφροὺς λίπους. Τοῦ τοιούτου λίπους παρέχει κατὰ μέσον ὅρον μέτριος βοῦς 28 χιλιάδ. Ἐξαχθὲν ἐκ τῶν σαρκωδῶν μερῶν καὶ τοῦ κρέατος τήκεται τὸ νεφρικὸν λίπος, διηθεῖται διὰ λινῶν σάκκων καὶ ἐκτίθεται εἰς αὐτόμαχτον ψύξιν, ὅτε ἐκ 50—55° ἐκκρίνεται ἡ δύσπηκτος καὶ κατ' ἀκολουθίαν πρώτη πηγνυομένη στεατικὴ γλυκερίνη. Αὕτη μὲν ἀπομακρύνεται, ἐφαρμοζομένη εἰς τὴν λαμπαδοποιίαν, τὸ δὲ βευστόν εἰσέτι ὑπόλοιπον τοῦ λίπους, ὅπερ μεταξὺ τῶν ἀνωτέρω 28 χιλ. νεφρικοῦ λίπους ἀνέρχεται εἰς 16,5 χιλιάδ. καὶ καλεῖται ἐλαιομαργαρίνη, ἀποχύνεται εἰς ξυλινὰς αὐλακὰς κεκλιμένας, ἐν αἷς κατ' ἀντίθετον φορὰν ῥέει ψυχρὸν ὕδωρ. Οὕτω δὲ πλύνεται, πῆγνυται μετ' ὀλίγον καὶ κατεργάζεται ἔπειτα μετὰ γάλακτος, εἰς ὃ προσετέθη, προκειμένου ν' ἀλισθῇ τὸ βούτυρον, καὶ ἄλλας. Ἐξ 28 χιλ. ἀρχικοῦ λίπους

παρασκευάζονται τοιοῦτοτρόπως 18 χιλ. τεχνητοῦ βουτύρου.

Εἶναι δὲ τοῦτο ὑποκίτρινον, εὐχυμον καὶ διαλύεται ἐν τῷ στόματι ὥπως καὶ τὸ γνήσιον· στερεῖται ὅμως τῆς εὐαρέστου ὁσμῆς καὶ χαρὰκτηριστικῆς γεύσεως αὐτοῦ, ἐνέχει ὀλιγώτερον ὕδωρ καὶ ὀλιγώτερα τυρώδη συστατικά, τήκεται δὲ καὶ εἰς ταπεινότεραν θερμοκρασίαν, ἥτοι εἰς 28°, ἐνῶ τὸ γνήσιον τήκεται εἰς 33—36°, τοῦθ' ὅπερ ἀποτελεῖ καὶ μέσον ἀναγνωρίσεως καὶ διακρίσεως τῶν δύο εἰδῶν. Προκειμένου δὲ ν' ἀνακαλυφθῇ νοθεῖα τις τοῦ γνησίου βουτύρου ὑπὸ τεχνητοῦ, τήκεται τὸ ὑποπτον βούτυρον καὶ διαθρέχεται δι' αὐτοῦ θρυαλλίς τις, ἥτις καὶ ἀνάπτεται. Ἀποσβευνουμένης τῆς φλογὸς τοῦ γνησίου βουτύρου δὲν αἰσθανόμεθα τότε ἐν τῷ ἐκ τῆς θρυαλλίδος καπνῷ πνιγηρὰν καὶ δυσάρεστον ὁσμὴν, ἐνῶ τὸ τεχνητὸν ἀναδίδει τοιαύτην, δάκρυα καὶ βῆχα προκαλοῦσαν.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ὡρολόγιον μυστηριώδες.

Τὸ μυστηριώδες ὠρολόγιον, ὅπερ πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐφευρεθὲν, βλέπομεν σήμερον καὶ εἰς τινὰς ὠρολογοποιούς τῶν Ἀθηνῶν, σύγκειται ἐξ ἀπλοῦ ὑαλίνου δίσκου ὑποθασταζομένου ὑπὸ κιονίσκου ἔχοντος τοὺς δείκτας κινουμένους ἀνευ τινὸς μηχανισμοῦ καταφανοῦς.

Τὸ ἐκκρεμὲς τοῦτο ὠρολόγιον συνίσταται ἐκ δύο δεικτῶν, τὸ ὠροδείκτου καὶ λεπτοδείκτου, ἐξηριγμένων ἐν τῷ κέντρῳ δίσκου κρυσταλλίνου, ἐφ' οὗ εἶνε κεχαραγμένοι αἱ ὥραι καὶ τὰ λεπτά. Ἐκαστος δείκτης μόνος του κινεῖται περιτρέχων τὸν δίσκον καὶ δεικνύων καθ' ἑξῆς τὴν ὥραν καὶ τὸ λεπτόν χωρὶς νὰ φαίνεται κινούμενος ὑπὸ μηχανισμοῦ τινος.

Τὸ μυστήριον τῆς πορείας τῶν δεικτῶν ἐνυπάρχει ἐν τινι συστήματι τροχῶν ὠρολογίου τεθειμένων ἐντὸς ἀντισηκώματος, ὅπερ ἔχει ἑκαστος δείκτης. Τὸ σύστημα τοῦτο τῶν τροχῶν ἐκτοπιζέει τεμάχιον πλατίνης μικρὸν μὲν, ἀλλὰ βαρύτατον, ὅπερ κυκλοφορεῖ οὕτω πως ἐν τῇ θέσσει τῇ περικλειούσῃ τὸ ἀντισηκῶμα τοῦτο καὶ λαμβάνει διαφόρους θέσεις. Κατὰ τὰς διαφόρους δὲ ταύτας θέσεις τὸ βάρος τοῦ τεμαχίου τῆς πλατίνης, συνδραζόμενον μετὰ τοῦ βάρους τοῦ δείκτου, μεταδίδει εἰς τὸν δείκτην πάσας τὰς κλίσεις, αἵτινες εἶνε ἀναγκαῖαι ἵνα οὗτος τακτικῶς περιτρέχῃ τὸν δίσκον κατὰ τὸ διάστημα τῶν ὥρῶν, ἃς πρέπει νὰ δείξῃ. Τοιοῦτος ἀπλοῦστατα ὁ μηχανισμὸς τοῦ μυστηριώδους τοῦτου ὠρολογίου, ὅπερ κατὰ τὸ λέγειν τῶν εἰδότην εἶνε μία τῶν ὠραιότερων ἐπινοήσεων τῆς νεωτέρας βιομηχανίας.

Εἰς ἈΝΑΓΝΩΣΤΗΝ

1. Δείκτον ἔβην· βιομηχανίας.